

**PUNYASHLOK AHILYADEVII HOLKAR SOLAPUR
UNIVERSITY, SOLAPUR**

पुण्यश्लोक अहिल्यादेवी होळकर सोलापूर विद्यापीठ, सोलापूर

NAAC Accredited - 2022
'B++' Grade (CGPA 2.96)

School of Languages and Literature
भाषा व वाङ्मय संकुल

Faculty of Humanities
मानव्य विद्या शाखा

PRAKRIT प्राकृत

M.A. Part – II, SEM-III & IV

NEP

With effect from

June - 2024

**PUNYASHLOK AHILYA DEVI HOLKAR SOLAPUR
UNIVERSITY, SOLAPUR**

School of Languages and Literature

Faculty of Humanities

PRAKRIT * M.A. Part – II

[SEM-III & IV]

NEP * w.e.f. 2024-25

1) Preamble

The Board of Studies should briefly mention foundation, core and applied components of the course/paper. The student should get into the prime objectives and expected level of study and advance knowledge at examination with required outcome in terms of basic level.

2) GENERAL OBJECTIVES OF THE COURSE/ PAPER/:

- i) To acquaint with the Prakrit language, its different roots and Grammar.
- ii) To Study the life and work of Indian ancient Prakrit Authors & Acharya
- iii) To Study Jain Philosophy written in Prakrit literature
- iv) To introduce the Literature in Prakrit Language
- v) To introduce the scientific knowledge in Prakrit Language
- vi) To study of Modern Indian Languages
- vii) To inculcate language related skills.

3) Duration - 1 Year with 2 Semesters

4) Medium - Marathi, Prakrit, Hindi, English

**PUNYASHLOK AHILYA DEVI HOLKAR SOLAPUR
UNIVERSITY, SOLAPUR, SOLAPUR**

School of Languages and Literature

M.A. – II (Prakrit) Sem. – III, NEP* w.e.f. 2024-25

Sem.	Code	Title of the Paper	Sem. Exam.			L	T	P	Credits
III	DSC : Major – Mandatory Paper		Marks Th. Int. Total						
	DSC IX	Maharashtri Prakrit & Gathasaptashati महाराष्ट्री प्राकृत व गाथासप्तशती	60	40	100	3	1	0	4
	DSC X	Prakrit Grammar & Prakrit Prakash प्राकृत व्याकरण व प्राकृत प्रकाश	60	40	100	3	1	0	4
	DSC XI	A. Kundakunda Literature & Pravchansa आ. कुंदकुंद साहित्य व प्रवचनसार	60	40	100	3	1	0	4
	DSC XII	प्राकृत लेखन व संभाषण Prakrit writing and Communication	30	20	50	1	1	0	2
DSE - Discipline Specific Elective (Any one)									
	DSE 3.1	Prakrit 'Sattaka' & Karpurmanjari प्राकृत 'सट्टक' व कर्पूरमंजरी	60	40	100	3	1	0	4
	DSE 3.2	Muktak Kavya मुक्तक काव्य	60	40	100	3	1	0	4
	DSE 3.3	Meditation & Yoga In Prakrit Literature प्राकृत साहित्यातील ध्यान व योग	60	40	100	3	1	0	4
	DSE 3.4	'Aa.Yogindudevadeva' aani Yogsara 'आचार्य योगीन्द्रदेव' आणि योगसार	60	40	100	3	1	0	4
	DSE 3.5	Mahakavi Pushpadanta & His Literature महाकवी 'पुष्पदंत' यांचे साहित्य	60	40	100	3	1	0	4
	DSE 3.6	PaahudaDoha पाहुडदोहा	60	40	100	3	1	0	4
	DSE 3.7	Review of Prakrit literature प्राकृत साहित्य समीक्षा	60	40	100	3	1	0	4
RP - Research Project संशोधन प्रकल्प									
	RP 3.1	Prakrit Research Project प्राकृत संशोधन प्रकल्प	00	100	100	0	0	4	4
Total			270	180	550	16	6	0	22

**PUNYASHLOK AHILYA DEVI HOLKAR SOLAPUR
UNIVERSITY, SOLAPUR**

School of Languages and Literature

M.A. – II (Prakrit) Sem. - IV, NEP* w.e.f. 2024-25

Sem.	Code	Title of the Paper	Semester Exam.			L	T	P	Credits
			Th.	Int.	Total				
IV	DSC : Major – Mandatory Paper		Marks						
	DSC XIII	Apabhransh Prakrit & Jambusamichariu अपभ्रंश प्राकृत आणि जंबूसामिचरिउ	60	40	100	3	1	0	4
	DSC XIV	Modern Prakrit Literature and Writers आधुनिक प्राकृत साहित्य व साहित्यकार	60	40	100	3	1	0	4
	DSC XV	Prakrit Neeti & Stotra Kavya प्राकृत नीती व स्तोत्र काव्य	60	40	100	3	1	0	4
DSE - Discipline Specific Elective (Any One)									
	DSE 4.1	Literature of Thakkur Feru & Vatthuvijja ठक्कुर फेरु यांचे साहित्य व वत्थुविज्जा	60	40	100	3	1	0	4
	DSE 4.2	Prakrit katha Sahitya & Vasudev Hindi प्राकृत कथा साहित्य व 'वसुदेवहिंडी'	60	40	100	3	1	0	4
	DSE 4.3	'Sanmatisutra 'सन्मतीसूत्र'	60	40	100	3	1	0	4
	DSE 4.4	Prakrit Charitra Kavya and Paumchariy प्राकृत चरित काव्य व 'पउमचरियं'	60	40	100	3	1	0	4
	DSE 4.5	Dasveyaliyasutta दसवेयालियसुत	60	40	100	3	1	0	4
	DSE 4.6	'Mahakavi Raeedhu' and his Literature महाकवी रइधुंचे साहित्य	60	40	100	3	1	0	4
	DSE 4.7	Prakrit Achar Sahitya Aani 'Niyamsar' प्राकृत आचार साहित्य आणि 'नियमसार'	60	40	100	3	1	0	4
	DSE 4.8	Prakrit Lakshnik Sahitya (Jyotish, Ratnashastra) प्राकृत लाक्षणिक साहित्य(ज्योतिष-रत्नशास्त्र)	60	40	100	3	1	0	4
RP – Research Project संशोधन प्रकल्प									
	RP 4.1	Prakrit Major Research Project प्राकृत बृहत संशोधन प्रकल्प	00	150	150	0	0	6	6
Total			240	310	550	16	6	0	22

L = Lecture, IA = Internal Assessment, DSC = Discipline Specific Core, DSE = Discipline Specific Elective, RM= Research Methodology, OJT= On Job Training, FP= Field Project, RP= Research Project, Credits of Theory = 4 Hours of Teaching per Week

**PUNYASHLOK AHILYADEVJI HOLKAR SOLAPUR UNIVERSITY,
SOLAPUR**

School of Languages and Literature

PRAKRIT * M.A. Part – II [SEM-III] NEP* w.e.f. 2024-25

DSC: Major – Mandatory Paper

DSC IX: 'Maharashtri Prakrit' & Gathasaptashati

‘महाराष्ट्री प्राकृत’ व गाथासप्तशती

Max. Mark: 100

Total Lectures: 60 hrs.

Unit No. 1	Origin and Development of Maharashtrian Prakrit Language महाराष्ट्री प्राकृत भाषेचा उगम आणि विकास	Lectures : 15
	i) Origin, development and shelter of Maharashtrian Prakrit language ii) Maharashtrian Prakrit Language: Form and Grammatical Peculiarities i) महाराष्ट्री प्राकृत भाषेचा उगम, विकास आणि आश्रय ii) महाराष्ट्री प्राकृत भाषा: स्वरूप व व्याकरणिक वैशिष्ट्ये	
Unit No. 2	Introduction to Maharashtrian Prakrit Literature महाराष्ट्री प्राकृत साहित्याचा परिचय	Lectures : 15
	i) Introduction to Maharashtrian Prakrit Poetry ii) Introduction to Story Literature of Maharashtri Prakrit i) महाराष्ट्री प्राकृत काव्य साहित्य परिचय ii) महाराष्ट्री प्राकृत कथा साहित्य परिचय	
Unit No.3	Introduction to Gathasaptasati Mukataka Kavya गाथासप्तशती मुक्तक काव्य परिचय	Lectures : 15
	i) Gathasaptasati Composers, Composition period and Satavahana dynasties i) गाथासप्तशती रचनाकार, रचनाकाल व सातवाहन राजघराणे ii) Characteristics of Gathasaptashati : Family Social and Geographical ii) गाथासप्तशती रचनेची वैशिष्ट्ये : कौटुंबिक, सामाजिक व भौगोलिक	
Unit No.4	A Study of the Original Text of Gathasaptasati गाथासप्तशती मूळ पाठ अध्ययन	Lectures : 15
	i) Gathasaptashati : 1 To 50 Gathas ii) Gathasaptashati : 51 To 100 Gathas i) गाथासप्तशती : 01 ते 50 गाथा ii) गाथासप्तशती : 51 ते 100 गाथा	

Reference Books

1. Prakrit Bhasha Aur Sahitya Ka Aalochnatmak Itihas : Dr. N.C. Shastri, Tara Publication, Varanasi
2. Gathasaptashati : Jogalekar, Pratima Prakashan, Pune
3. Prakrit Kavya Saurabh, Dr. Premsuman Jain
4. Gatha-Sapt-Shati (Shodh-Kruti), Dr. Parmanand Shastri, Prakashan Pratishthan, Merath (UP)

**PUNYASHLOK AHILYADEVJI HOLKAR SOLAPUR UNIVERSITY,
SOLAPUR**

School of Languages and Literature

PRAKRIT * M.A. Part – II [SEM-III] NEP* w.e.f. 2024-25

DSC: Major – Mandatory Paper

DSC X: Prakrit Grammar Literature & Prakrit Prakash

प्राकृत व्याकरण साहित्य व प्राकृत प्रकाश

Max. Mark: 100

Total Lectures: 60 hrs.

Unit No. 1	Prakrit Grammar Literature प्राकृत व्याकरण साहित्य	Lectures : 15
	i) Ancient Grammar Literature and References (Before Vararuchi) ii) Later Vararuchi Grammar Literature and Modern Grammar i) प्राचिन प्राकृत व्याकरण साहित्य व संदर्भ (वररुची पूर्व) ii) वररुची उत्तरकालीन प्राकृत व्याकरण साहित्य व आधुनिक व्याकरण	
Unit No. 2	Prakrit Phonetics प्राकृत भाषातत्त्व	Lectures : 15
	i) Nature of Prakrit Language and its aspects ii) Comparison of Various Prakrit Grammar and Prakrits i) प्राकृत भाषेचा स्वभाव आणि त्याचे स्वरूप ii) प्राकृत व्याकरण यांचे तुलनात्मक अध्ययन	
Unit No.3	Prakrit Prakash प्राकृत प्रकाश	Lectures : 15
	i) Prakrit Prakash : Chapter 1 i) प्राकृत प्रकाश : प्रकरण 1	
Unit No.4	Prakrit Prakash प्राकृत प्रकाश	Lectures : 15
	i) Prakrit Prakash : Chapter 2-3 i) प्राकृत प्रकाश : प्रकरण 2-3	

Reference Books -

1. Prakrit Bhasha Aur Sahitya Ka Aalochnatmak Itihas : Dr. N.C. Shastri, Tara Publication, Varanasi
2. Prakrit Prakash, Vararuchi, Chukhamba, Delhi
3. Prakrit Bhashaonka Vyakaran , Dr. Pischel
4. Prakrit and Ardhamagadhi Vyakaran, K. Apte, Shrut Bhavan Pune
5. The Prakrita Grammarians, L. Nitti Dolci, 1972, MLBD, Delhi

**PUNYASHLOK AHILYADEVI HOLKAR SOLAPUR UNIVERSITY,
SOLAPUR**

School of Languages and Literature

PRAKRIT * M.A. Part – II [SEM-III] NEP* w.e.f. 2024-25

DSC: Major – Mandatory Paper

DSC XI: A. Kundakunda Literature & Pravachanasar

आ. कुंदकुंद साहित्य व प्रवचनसार

Max. Mark: 100

Total Lectures: 60 hrs.

Unit No. 1	Acharya Kundakunda and His life 'आचार्य कुंदकुंद' जीवन परिचय	Lectures : 15
	i) Acharya Kundakunda : His Period And the guru tradition ii) Literary Subject and 84 Paahuda i) आचार्य कुंदकुंद : काळ व गुरु परंपरा ii) साहित्य रचना : विषय आणि 84 पाहुड	
Unit No. 2	Pravachan-sar 'प्रवचनसार'	Lectures : 15
	i) Pravachan-sar : Introduction to Characteristics ii) Introduction to Various Chapter i) परिचय आणि वैशिष्ट्ये ii) विविध अधिकार यांचा परिचय	
Unit No. 3	Pravachan-sar : Selected Text 'प्रवचनसार' निवडक गाथा	Lectures : 15
	i) Gyanadhikaar – 01-48 Gatha i) 'ज्ञानाधिकार' – 01-48 गाथा	
Unit No. 4	Pravachan-sar : Selected Text 'प्रवचनसार' निवडक गाथा	Lectures : 15
	i) Gyanadhikaar – 49-92 Gatha i) 'ज्ञानाधिकार' - 49-92 गाथा	

Reference Books -

1. Kundakunda Prabhrat sangraha, Dr. Kailash Chandra Shastri
2. Pravchansar, Acharya Kundakund, JSSS, Solapur
3. Kundakunda Ke Pratinidhi aagam Granth, Dr. Vishwanath Choudhary, Ahinsa Vaishali
4. Jain Sahitya ka Brihat Itihas, Parshwanath Vidyapeeth, Varanasi
5. Bhavpahud, Ed. Hiralal Jain, Prakrit Text Society, Ahmedabad

**PUNYASHLOK AHILYADEVII HOLKAR SOLAPUR UNIVERSITY,
SOLAPUR**

School of Languages and Literature

PRAKRIT * M.A. Part – II [SEM-III] NEP* w.e.f. 2024-25

DSC: Major – Mandatory Paper

DSC XII: Prakrit Writing and Communication

प्राकृत लेखन व संवाद

Max. Mark: 50

Total Lectures: 30 hrs.

Unit No. 1	Characteristics of Prakrit Language Writing 'प्राकृत भाषेतील लेखनाची वैशिष्ट्ये'	Lectures : 15
	i) Nature of Prakrit, Rules for writing Prakrit prose ii) Rules of Prakrit Gatha verse Chhanda Composition i) प्राकृत भाषेचे स्वरूप, प्राकृत गद्य लेखन विषयक नियम ii) प्राकृत गाथा- पद्य छंद रचना विषयक नियम	
Unit No. 2	Prakrit Communication प्राकृत संवाद	Lectures : 15
	i) प्राकृत भाषेत स्व परिचय, प्राकृत भाषेतील नित्य संवाद ii) प्राकृत गद्य-पद्य लेखन व भाषांतरण i) Self introduction in Prakrit language, Daily communication in Prakrit language ii) Prakrit Prose & Poetry Actual Writing & Translation	

Reference Books -

1. Aao Prakrit Sikhe 1 & 2,
2. Prakrit Shiksha – 1,2,3,4, PP Pranamyasagar
3. Prakrit Rachna Bhaskar,
4. Prakrit Vyakran, Dr. kamalchand Sogani, Apabhhransh Sahitya Academy, Jaipur

**PUNYASHLOK AHILYADEVJI HOLKAR SOLAPUR UNIVERSITY,
SOLAPUR**

School of Languages and Literature

PRAKRIT * M.A. Part – II [SEM-III] NEP* w.e.f. 2024-25

DSE: Discipline Specific Elective

DSE 3.1: Prakrit 'Sattaka' & Karpurmanjari

प्राकृत 'सट्टक' व कर्पूरमंजरी

Max. Mark: 100

Total Lectures: 60 hrs.

Unit No. 1	'प्राकृत 'सट्टक' संकल्पना Concept of Prakrit 'Sattaka'	Lectures : 15
	i) Development of the Prakrit sattak tradition ii) Characteristic of Prakrit 'Sattaka'	i) प्राकृत सट्टक परंपरेचा विकास ii) सट्टकाची वैशिष्ट्ये
Unit No. 2	Prakrit 'Sattaka' Literature प्राकृत सट्टक साहित्य	Lectures : 15
	i) Various Prakrit 'Sattaka' Literature ii) Author of Prakrit 'Sattaka' and Impact	i) विविध प्राकृत सट्टक ii) सट्टक रचनाकार व प्रभाव
Unit No.3	Introduction to Karpurmanjari सट्टकाचा परिचय: 'कर्पूरमंजरी'	Lectures : 15
	i) Introduction to Karpurmanjari and Period ii) कर्पूरमंजरी : रचनाकार व काल iii) Various Characters and Characteristic of Karpurmanjari iv) कर्पूरमंजरी : पात्र परिचय व वैशिष्ट्ये	
Unit No.4	Karpurmanjari 'Sattaka' : Study of original literary composition 'कर्पूरमंजरी' सट्टक : मूळ साहित्य रचनेचे अध्ययन	Lectures : 15
	i) First and Second Play : original text : Reading, semantics and meaning ii) 'प्रथम व द्वितीय' जवनिका : मूळ पाठ वाचन, शब्दार्थ व भावार्थ iii) Third and Fourth Play : original text : Reading, semantics and meaning iv) 'तृतीय व चतुर्थ' जवनिका : मूळ पाठ वाचन, शब्दार्थ व भावार्थ	

Reference Books -

1. Prakrit Bhasha Aur Sahitya Ka Aalochnatmak Itihas : Dr. N.C. Shastri, Tara Publication, Varanasi
2. Karpurmanjari Sattak, Hatwalane, Chitrashala Prakashan, Pune
3. An Introduction to Karpurmanjari, Dr. R.B. Poddar, Ahinsa Vaishali
4. Nayachandrasurijis Rambhamanjiri, Dr. R.B. Poddar, Ahinsa Vaishali

**PUNYASHLOK AHILYADEVJI HOLKAR SOLAPUR UNIVERSITY,
SOLAPUR**

School of Languages and Literature

PRAKRIT * M.A. Part – II [SEM-III] NEP* w.e.f. 2024-25

DSE: Discipline Specific Elective

DSE 3.2 - Muktak Kavya

मुक्तक काव्य

Max. Mark: 100

Total Lectures: 60 hrs.

Unit No. 1	Concept of Muktak Kavya 'मुक्तक'काव्य संकल्पना	Lectures : 15
	i) Development of Muktak Kavya : Literary reference i) मुक्तक काव्य साहित्याचा विकास : साहित्यिक संदर्भ ii) Characteristics of Muktak Kavya : figurative and linguistic ii) मुक्तक काव्याची वैशिष्ट्ये : आलंकारिक व भाषिक	
Unit No. 2	Literature of Muktak Kavya 'मुक्तक' काव्य रचना	Lectures : 15
	i) An introduction to various Muktak Kavya compositions and composers in Prakrit i) प्राकृतमधील विविध मुक्तक काव्य रचना व रचनाकारांचा परिचय ii) Characteristics and Introduction of Prakrit Muktak Kavya Composition ii) प्राकृत मुक्तक काव्य रचनेची वैशिष्ट्ये व परिचय	
Unit No. 3	Gaha-ryan-koso गाहा-रयन-कोसो	Lectures : 15
	i) Gaha-ryan-koso : Verse : 01 - 30 original text : Reading, semantics and meaning ii) गाहा-रयण-कोसो : गाथा : 01 - 30 मूळ पाठ वाचन, शब्दार्थ व भावार्थ	
Unit No. 4	Gaha-ryan-koso गाहा-रयन-कोसो	Lectures : 15
	i) Gaha-ryan-koso: Verse : 31 - 60 original text : Reading, semantics and meaning ii) गाहा-रयण-कोसो : गाथा : 31 - 60 मूळ पाठ वाचन, शब्दार्थ व भावार्थ	

Reference Books -

1. Prakrit Bhasha Aur Sahitya Ka Aalochnatmak Itihas : Dr. N.C. Shastri, Tara Publication Varanasi
2. Prakrit Pushkarini, Dr. J.C. Jain, Tara Book Agency, Varanasi
3. Prakrit Sahityacha Itihas, G.V.Tagare : MVGNM : Nagpur
4. Gathasaptashati, S.A. Joglekar, Pratima Prakashan, Pune
5. Vajjalaggam, Vishwanath Pathak, Parshvanath Vidyapeeth, Varanasi
6. Gaha-ryan-koso, Dr. Sumatkumar Jain, CSU Delhi

**PUNYASHLOK AHILYADEVJI HOLKAR SOLAPUR UNIVERSITY,
SOLAPUR**

School of Languages and Literature

PRAKRIT * M.A. Part – II [SEM-III] NEP* w.e.f. 2024-25

DSE: Discipline Specific Elective

DSE 3.3: Meditation and Yoga in Prakrit Literature

प्राकृत साहित्यातील ध्यान व योग

Max. Mark: 100

Total Lectures: 60 hrs.

Unit No. 1	Concept of Meditation and Yoga 'ध्यान व योग संकल्पना	Lectures : 15
	i) Characteristics and Concept and of Meditation ii) Characteristics and Concept and of Yoga i) ध्यानाचे स्वरूप व वैशिष्ट्ये ii) योग याचे स्वरूप व वैशिष्ट्ये	
Unit No. 2	Meditation and Yoga In Indian Philosophy भारतीय परंपरेतील अन्य दर्शनात योग व ध्यान	Lectures : 15
	i) Concept of Meditation and Yoga in Vaidik Philosophy ii) Concept of Meditation and Yoga in Buddhist Literature i) वैदिक परंपरेतील योग व ध्यान ii) बौद्ध साहित्यातील योग व ध्यान	
Unit No.3	Concept of Meditation and Yoga in Prakrit Agamas प्राकृत आगमात वर्णित योग व ध्यान	Lectures : 15
	i) Characteristics and Concept of Meditation i) ध्यानाचे स्वरूप व वैशिष्ट्ये ii) Characteristics and Concept of Yoga ii) योग याचे स्वरूप व वैशिष्ट्ये	
Unit No.4	Moksha Pahuda मोक्षपाहुड	Lectures : 15
	i) Moksha Pahuda : Intro. to Author and Subject i) मोक्षपाहुड : परिचय. लेखक आणि विषय परिचय ii) Verse : 1 To 105 : original text : Reading, semantics and meaning ii) गाथा 1 ते 105 मूळ पाठ वाचन, शब्दार्थ व भावार्थ	

Reference Books -

1. Kundakunda Prabhrat sangraha, Dr. Kailash Chandra Shastri,
2. Ashta Pahuda, Acharya Kundakund, JSSS, Solapur
3. Kundakunda Ke Pratinidhi aagam Granth, Dr. Vishwanath Choudhary, Ahinsa, Vaishali
4. Jain Sahitya ka Brihat Itihas, Parshwanath Vidyapeeth, Varanasi

**PUNYASHLOK AHILYADEVII HOLKAR SOLAPUR UNIVERSITY,
SOLAPUR**

School of Languages and Literature

PRAKRIT * M.A. Part – II [SEM-III] NEP* w.e.f. 2024-25

DSE: Discipline Specific Elective

DSE 3.4 - Acharya Yogindudeva and Yogsar

आ. योगीन्दुदेव आणि योगसार

Max. Mark: 100

Total Lectures: 60 hrs.

Unit No. 1	Introduction to Acharya Yogindudeva 'आ. योगीन्दुदेव' यांचा परिचय	Lectures : 15
	i) Life of Acharya Yogindudeva ii) Literary Introduction of Acharya Yogindudeva	i) आ. योगीन्दुदेव यांचे जीवन दर्शन ii) आ. योगीन्दुदेव यांचे साहित्य
Unit No. 2	Literary Characteristics of Acharya Yogindudeva 'आ. योगीन्दुदेव'यांच्या साहित्याची वैशिष्ट्ये	Lectures : 15
	i) Literary Characteristics ii) Linguistic Characteristics	i) साहित्यिक वैशिष्ट्ये ii) भाषिक वैशिष्ट्ये
Unit No.3	Yogsar 'योगसार'	Lectures : 15
	i) Literary Introduction of Yogsar ii) Characteristics of Yogsar	i) रचनेचा परिचय व विषयवस्तू ii) योगसार ग्रंथाची वैशिष्ट्ये
Unit No.4	Yogsar 'योगसार'	Lectures : 15
	i) Verse 01 - 50 ii) Verse 51- 100	i) गाथा 01 ते 50 ii) गाथा 51 ते 100

Reference Books -

1. Prakrit Bhasha Aur Sahitya Ka Aalochnatmak Itihas : Dr. N.C. Shastri, Tara Publication Varanasi
2. Yogsar, By Joeendu, Shrimad Rajchandra Aashram, Aagas
3. Prakrit Sahityacha Itihas, G.V.Tagare : MVGNM : Nagpur
4. Apbhransh Sahitya, Dr. Harivansh Kochhad,
5. Sri Yogindudeva's Paramatmaprakasha, Dr. A. N. Upadhye, Parama Sruta Prabhavak mandal, Mumbai
6. A Critical and comparative study of Jaina spiritualism, Nilesh N. Dalal, Shodh Ganga Thesis,

**PUNYASHLOK AHILYADEVII HOLKAR SOLAPUR UNIVERSITY,
SOLAPUR**

School of Languages and Literature

PRAKRIT * M.A. Part – II [SEM-III] NEP* w.e.f. 2024-25

DSE: Discipline Specific Elective

DSE 3.5 Mahakavi Pushpadanta and His Literature

महाकवी 'पुष्पदंत' यांचे साहित्य

Max. Mark: 100

Total Lectures: 60 hrs.

Unit No. 1	Mahakavi Pushpadanta and His Life 'महाकवी 'पुष्पदंत' यांचे जीवन	Lectures : 15
	i) Mahakavi Pushpadanta and His Life ii) Mahakavi Pushpadanta : Political Situation and Laureate i) 'महाकवी पुष्पदंत' : जीवन व काल ii) राजकीय स्थिती व आश्रय	
Unit No. 2	Literary Introduction to Mahakavi Pushpadanta महाकवी पुष्पदंत' यांचे साहित्यिक परिचय	Lectures : 15
	i) Characteristics of Mahakavi Pushpadanta's Literature ii) Introduction to Mahapuran And Jasaharchariu i) महाकवी पुष्पदंत यांची साहित्यिक वैशिष्ट्ये ii) महाकवी पुष्पदंत यांचे साहित्य : महापुराण, जसहरचरिउ	
Unit No.3	Naykumarchariu गायकुमारचरिउ	Lectures : 15
	i) Introduction to Naykumarchariu i) 'गायकुमारचरिउ' : रचना परिचय ii) Naykumarchariu - First Sandhi ii) गायकुमारचरिउ - प्रथम संधी	
Unit No.4	Naaykumarchariu गायकुमारचरिउ	Lectures : 15
	i) Naykumarchariu - Second Sandhi i) गायकुमारचरिउ - द्वितीय संधी ii) Naykumarchariu - Third Sandhi ii) गायकुमारचरिउ - तृतीय संधी	

Reference Books -

1. Prakrit Bhasha Aur Sahitya Ka Aalochnatmak Itihas : Dr. N.C. Shastri, Tara Publication Varanasi
2. Mahakavi Pushpadant aur Unka Mahapuran, Dr. Sudarshan Mishra, Ahinsa Vaishali
3. Apbhransh Sahitya, Dr. Harivansh Kochhad,
4. Mahakavi Pushpadant, Dr. Rajnarayan Pandey, Chinmay Prakashan, Jaipur

**PUNYASHLOK AHILYADEVJI HOLKAR SOLAPUR UNIVERSITY,
SOLAPUR**

School of Languages and Literature

PRAKRIT * M.A. Part – II [SEM-III] NEP* w.e.f. 2024-25

DSE: Discipline Specific Elective

DSE 3.6 Pahudadoha

'पाहुडदोहा'

Max. Mark: 100

Total Lectures: 60 hrs.

Unit No. 1	Pahudadoha : Introduction of Author 'पाहुडदोहा': 'रचनाकार परिचय'	Lectures : 15
	i) Introduction to Author 'Ramasimha' ii) Literature Of 'Ramasimha' i) 'रचनाकार रामसिंह' : परिचय ii) रामसिंह यांचे साहित्य	
Unit No. 2	Introduction to 'Pahudadoha' 'पाहुडदोहा' रचनेचा परिचय	Lectures : 15
	i) PahudaDoha : Subject and Impact ii) Characteristics of 'Pahudadoha' i) विषयवस्तु आणि प्रभाव ii) 'पाहुडदोहा' रचनेची वैशिष्ट्ये	
Unit No.3	Pahudadoha 'पाहुडदोहा'	Lectures : 15
	i) Gatha 01-50 i) गाथा 01 ते 50 ii) Gatha 51-110 ii) गाथा 51 ते 110	
Unit No.4	Pahudadoha 'पाहुडदोहा'	Lectures : 15
	i) Gatha 111 -170 i) गाथा 111 ते 170 ii) Gatha 171- 222 ii) गाथा 171 ते 222	

Reference Books -

1. Prakrit Bhasha Aur Sahitya Ka Aalochnatmak Itihas : Dr. N.C. Shastri, Tara Publication Varanasi
2. Pahudadoha , Ramasimha, Karanja Jain Series, Karanja
3. Apbhransh Sahitya, Dr. Harivansh Kochhad,
4. Apbhransh Sahitya ka Anusheelan, Dr. Premsuman Jain, Prakrit Bharti Academy, Jaipur

**PUNYASHLOK AHILYADEVII HOLKAR SOLAPUR UNIVERSITY,
SOLAPUR**

School of Languages and Literature

PRAKRIT * M.A. Part – II [SEM-III] NEP* w.e.f. 2024-25

DSE: Discipline Specific Elective

DSE 3.7 Review of Prakrit literature

प्राकृत साहित्य समीक्षा

Max. Mark: 100

Total Lectures: 60 hrs.

Unit No. 1	Criteria of Literary Criticism साहित्यिक समीक्षेचे निकष	Lectures : 15
	i) Concept and form of literature i) साहित्याची संकल्पना व स्वरूप ii) A Brief History & Criteria of Literary Criticism ii) साहित्यिक समीक्षेचा संक्षिप्त इतिहास व निकष	
Unit No. 2	Rasa in Prakrit literature प्राकृत साहित्यातील रस	Lectures : 15
	i) Rasa: Concept and Nature ii) General intro. & types of organs of rasa	i) रस : संकल्पना व स्वरूप ii) रसाच्या अंगांचा सामान्य परिचय व प्रकार
Unit No.3	Reeti in Prakrit literature प्राकृत साहित्यातील रीती	Lectures : 15
	i) Reeti : Concept and Form ii) Mode: Concept and Form Characteristics	i) रीती : संकल्पना व स्वरूप ii) रीती : प्रकार व वैशिष्ट्ये
Unit No.4	Prakrit Alankar प्राकृत साहित्यातील प्रयुक्त अलंकार	Lectures : 15
	i) Alankar : Concept and form ii) Alankar : Types and characteristics	i) अलंकार : संकल्पना व स्वरूप ii) अलंकार : प्रकार व वैशिष्ट्ये

Reference Books -

1. Prakrit Bhasha Aur Sahitya Ka Aalochnatmak Itihas : Dr. N.C. Shastri, Tara Publication Varanasi
2. kavyashastra, Bhagirath Mishra : Vishvavidyalay Prakashan, Varanasi
3. Shastriy Samiksha ke siddhant, Dr. Govind Trigunayat,
4. Bhartiya Sahityashastra, Dr. Vitthal Bhalerao,
5. Hindi Sahitya kosha : Dr. Dharendra Verma, Gyanmandal Publishers, Varanasi

PUNYASHLOK AHILYADEVI HOLKAR SOLAPUR UNIVERSITY, SOLAPUR

School of Languages and Literature

PRAKRIT* M.A. Part – II [SEM-III] NEP* w.e.f. 2024-25

Mandatory Paper

RP 3.1: Prakrit Research Project

प्राकृत संशोधन प्रकल्प

Max. Mark: 100

Total Guidance: 60 hrs.

सदर पत्रिके अंतर्गत विद्यार्थ्यांने या सत्रात एक संशोधन प्रबंध सादर करायचा आहे.

अ. संशोधन प्रबंधाची मांडणी अ. उपोद्घात

१. शीर्षक	२. प्रास्ताविक
३. विषय निवडीमागील भूमिका	४. संशोधन गृहितके
५. संशोधन उद्दिष्ट्ये	६. संशोधनाची व्याप्ती आणि मर्यादा
७. पूर्वाभ्यास/उपलब्ध अभ्यास साहित्याचा परामर्श	८. संशोधनाचे पद्धतीशास्त्र

ब. शोधप्रबंधाची प्रकरण रचना

मार्गदर्शक यांच्या सोबत चर्चा करून प्रकरण यांची विभागणी व विषयाची मांडणी करावी.

क. उपसंहार संशोधन प्रकल्प मध्ये आलेल्या संदर्भांच्या सहाय्याने विश्लेषण व चिकित्सा करून निष्कर्ष यांची मुद्देसूद मांडणी करावी.

ड. परिशिष्ट - साधन ग्रंथसूची, संदर्भ ग्रंथसूची

शोधप्रबंध लेखनाचे नियम -

१. विभागातील मार्गदर्शक प्राध्यापकांच्या सल्ल्याने व संमतीने शोधप्रबंधाचा अभ्यासविषय निश्चित केलेला असावा.
२. प्रथम पृष्ठावर संबंधित मार्गदर्शक, विभागप्रमुख आणि संचालक/प्राचार्य याचे विवरण व अंतिम पृष्ठावर स्वाक्षरी असावी. तसेच प्रतिज्ञा पत्र व ऋण निर्देश पत्र देखील जोडलेले असावे. योग्य तेथे संदर्भ देणे
३. संशोधन लेखन तंत्राचे पालन केलेले असावे.
४. शोधप्रबंध किमान ४० ते ५० पृष्ठांचा असावा.
५. शोधप्रबंध टंकलिखित-युनिकोड फॉन्टमध्ये असावा.
६. सत्र समाप्तीपूर्वी शोधप्रबंध जमा करणे आवश्यक .

संदर्भ ग्रंथ : १. निवडलेल्या विषयानुसार संदर्भ-शोध ग्रंथ व संशोधन प्रबंध ही साधने वापरावीत.

२. कोश ग्रंथ यांचा देखील वापर आवश्यक

**PUNYASHLOK AHILYADEVJI HOLKAR SOLAPUR UNIVERSITY,
SOLAPUR**

School of Languages and Literature

PRAKRIT* M.A. Part – II [SEM-IV] NEP* w.e.f. 2024-25

DSC: Major - Mandatory Paper

DSC XIII: Apabhransha Prakrit and Jambu-Sami-Chariu

अपभ्रंश प्राकृत आणि जंबू-सामि-चरिउ

Max. Mark: 100

Total Lectures: 60 hrs.

Unit No. 1	Apabhransha Prakrit Introduction अपभ्रंश प्राकृत परिचय	Lectures : 15
	i) Apabhransha Prakrit : Origin, Succession and Development ii) Apabhransha Prakrit language : Forms, Changes in language over time i) अपभ्रंश प्राकृत भाषेचा उद्गम व विकास ii) अपभ्रंश भाषेचे स्वरूप व कालानुरूप भाषेतील परिवर्तने	
Unit No. 2	Apabhransha Prakrit Features अपभ्रंश आणि आधुनिक भारतीय भाषा	Lectures : 15
	i) Regional Dialects of Apabhransha Prakrit and Characteristics ii) Contribution of Apabhransha Prakrit to Modern Indian Languages i) अपभ्रंश भाषेत असलेले प्रादेशिक वैविध्य व वैशिष्ट्ये ii) आधुनिक भारतीय भाषेस अपभ्रंश भाषेचे योगदान	
Unit No.3	Literary Intro of Apabhransha Prakrit अपभ्रंश साहित्य रचनांचा परिचय	Lectures : 15
	i) Introduction to Authors of Apabhransha Prakrit ii) Characteristics of Apabhransha Prakrit i) अपभ्रंश साहित्य रचनाकारांचा परिचय ii) अपभ्रंश साहित्य रचनेची वैशिष्ट्ये	
Unit No.4	Jambu-sami-chariu जंबू-सामि-चरिउ	Lectures : 15
	i) Jambu-sami-chariu 1 To 28 i) जंबू-सामि-चरिउ 1 ते 28 कडवक ii) Jambu-sami-chariu 29 To 56 ii) जंबू-सामि-चरिउ 29 ते 56 कडवक	

Reference Books -

1. Raedhu Sahitya ka Aalochnatmak Parisheelan, Dr. Rajaram Jain, Ahinsa Vaishali
3. Apabhransha Sahitya, Dr. Harivansh Kochhad, Sahitya Mandir, Delhi
5. Jambusamichariu, Raedhu, Tr.By Dr.R. Jain, Prof. Mahaveer Shastri, Kundakunda Bharti, Delhi
6. History of Gopachal, K. D. Bajpayee

**PUNYASHLOK AHILYADEVII HOLKAR SOLAPUR UNIVERSITY,
SOLAPUR**

School of Languages and Literature
PRAKRIT* M.A. Part – II [SEM-IV] NEP* w.e.f. 2024-25

**DSC: Major – Mandatory Paper
DSC XIV: Modern Prakrit Literature & Writers**

आधुनिक प्राकृत साहित्य व साहित्यकार

Max. Mark: 100

Total Lectures: 60 hrs.

Unit No. 1	Modern Prakrit Literature आधुनिक प्राकृत साहित्य	Lectures : 15
	i) Modern Prakrit Literature i) आधुनिक प्राकृत साहित्य ii) Nature and Characteristics ii) स्वरूप व वैशिष्ट्ये	
Unit No. 2	Influence on Modern Prakrit Literature आधुनिक प्राकृत साहित्यावर असलेला प्रभाव	Lectures : 15
	i) Introduction to Modern Prakrit Literature : Rayanwalkaha, Paeyya-vinnan-kaha, Muni-Kunjaro, Asog-rohini-chariyam, Prakrit-vaani, Titthayar-bhawana, Gommtesh-padima-bhatti and Dhamma-kaha ii) Author of Modern Prakrit Literature : Pyarelal muni, Aa. Sunilsagar, Aa. Vasunandi, Muni Pranamyasagar and Prof. Udaychandra Jain i) आधुनिक प्राकृत साहित्य परिचय: रयणवालकहा, पाइय-विन्नाण-कहा, मुणि-कुंजरो, असोग-रोहिणी-चरियं, प्राकृत-वाणी, तिथयरभावणा व गोम्मटेश-पडिमा-भती व धम्मकहा ii) आधुनिक प्राकृत साहित्य रचनाकार : प्यारेलाल मुनी, आ. सुनीलसागर आ. वसुनंदी, मुनी प्रणम्यसागर व प्रो. उदयचन्द्र जैन	
Unit No.3	Nidi-Sangaho by Aa. Sunilsagar आ. सुनीलसागर कृत 'णीदिसंगहो'	Lectures : 15
	i) Dhamm-Nidi Intro. & Characteristics i) 'धम्मणीदि' : परिचय व वैशिष्ट्ये ii) Nidi-Sangaho Text Verse: 01 to 60 ii) 'णीदिसंगहो' : मूळ पाठ : गाथा : ०१ ते ६०	
Unit No.4	Nidi-Sangaho by Aa. Sunilsagar आ. सुनीलसागर कृत 'णीदिसंगहो'	Lectures : 15
	i) Log-Nidi Intro. & Characteristics i) 'धम्मणीदि' : परिचय व वैशिष्ट्ये ii) Nidi-Sangaho Text Verse: 01 to 110 ii) 'धम्मसंगहो' : मूळ पाठ : गाथा : ०१ ते ११०	

Reference Books -

1. Prakrit Bhasha Aur Sahitya Ka Aalochnatmak Itihas: Dr. N.C. Shastri, Tara Publication Varanasi
2. Nidi-Sangaho, Muni kunjaro, Acharya Sunilsagar, Nirgranth Granthmala Samiti, Noida
3. Prakritacharya Sunilsagarji yanchya Sahityacha Aalo. abhyas, Dr. Surekha Narade, Aa. Aadisagar Ankalkar Trust, Mumbai
4. Prakrit Vani & Asog-rohini-chariyam, Aa. Vasunandi, Delhi
5. Titthayar-bhawana & Gommtesh-padima-bhatti, Dhamma-kaha, Muni Pranamyasagar, Aa. Akankdev Jain Vidya Shodhalay Samiti, Ujjain

**PUNYASHLOK AHILYADEVJI HOLKAR SOLAPUR UNIVERSITY,
SOLAPUR**

School of Languages and Literature

PRAKRIT* M.A. Part – II [SEM-IV] NEP* w.e.f. 2024-25

Discipline Specific Elective

DSC XV: प्राकृत स्तोत्र काव्य

Prakrit Stotra Kavya

Max. Mark: 100

Total Lectures: 60 hrs.

Unit No.	Development of Prakrit Poetry Literature प्राकृत काव्य साहित्याचा विकास	Lectures : 15
Unit No. 1	Development of Prakrit Poetry Literature प्राकृत काव्य साहित्याचा विकास i) Development of Prakrit Stotra Poetry Literature ii) Characteristics of Prakrit Stotra Poetry i) प्राकृत स्तोत्र काव्यांचा विकास ii) प्राकृत स्तोत्र काव्यांची वैशिष्ट्ये	Lectures : 15
Unit No. 2	Introduction to Stotra Poetry प्राकृत स्तोत्र काव्यांचा परिचय i) Introduction to Stotra Poetics ii) Introduction to Stotra Poetry i) प्राकृत स्तोत्र काव्य रचनाकारांचा परिचय ii) प्राकृत स्तोत्र काव्यांचा परिचय	Lectures : 15
Unit No.3	Chauvis-Titthayar-Thudi चउवीस-तित्थयर-थुदी i) Chauvis-Titthayar-Thudi : Original Text-Reading, Translation and meaning ii) Uvasaggaharam : Original Text-Reading, Translation and meaning i) चउवीस-तित्थयर-थुदी : मूळ पाठ : वाचन, भाषांतर व भावार्थ ii) उवसग्गहर थुदी : मूळ पाठ : वाचन, भाषांतर व भावार्थ	Lectures : 15
Unit No.4	Stotra Poetry स्तोत्र काव्य i) Pratikraman Sutra : Original Text-Reading, Translation and meaning ii) Gommates Stuti : Original Text-Reading, Translation and meaning i) प्रतिक्रमण सूत्र : मूळ पाठ : वाचन, भाषांतर व भावार्थ ii) गोम्मटेस थुदी : मूळ पाठ : वाचन, भाषांतर व भावार्थ	Lectures : 15

Reference Books -

1. Prakrit Bhasha Aur Sahitya Ka Alochnatmak Itihas: Dr. N.C. Shastri, Tara Publication Varanasi
2. Prakrit Sahityacha Itihas, G.V.Tagare : MVGNM : Nagpur
3. History of Indian Literature, Maurice Winternitz
4. Pratikraman Sutra, Vimal-Bhakti-Sangrah, Jaipur
5. Uvasaggaharam, Acharya Bhadrabahu
6. Gommates Stuti, Acharya Nemichandra
7. Chauvis-Titthayar-Thudi, Vimal-Bhakti-Sangrah, Jaipur

**PUNYASHLOK AHILYADEVJI HOLKAR SOLAPUR UNIVERSITY,
SOLAPUR**

School of Languages and Literature

PRAKRIT* M.A. Part – II [SEM-IV] NEP* w.e.f. 2024-25

Discipline Specific Elective

DSE 4.1: Literature of Thakkur Feru & Vatthuvijja

ठक्कुर फेरु यांचे साहित्य व वत्थुविज्जा

Max. Mark: 100

Total Lectures: 60 hrs.

Unit No. 1	Introduction to Thakkur Feru 'ठक्कुर फेरु' यांचा परिचय	Lectures : 15
	i) Thakkur Feru and His Life ii) Thakkur Feru : Political Situation and Laureate i) 'ठक्कुर फेरु' यांचा परिचय जीवन व काळ ii) राजकीय स्थिती व आश्रय	
Unit No. 2	Literature of Thakkur Feru 'ठक्कुर फेरु' यांचे साहित्य	Lectures : 15
	i) Literary Books of Thakkur Feru ii) Characteristic Of Literature of Thakkur Feru i) 'ठक्कुर फेरु' यांच्या रचना ii) ठक्कुर फेरु यांच्या साहित्याची वैशिष्ट्ये	
Unit No.3	Vatthusar Pagaran 'वत्थूसार पगरण'	Lectures : 15
	i) First Gruha Prakaran Gatha 01 – 75 i) प्रथम गृह प्रकरण गाथा - 01 ते 75	
Unit No.4	Vatthusar Pagaran 'वत्थूसार पगरण'	Lectures : 15
	i) First Gruha Prakaran Gatha 76 – 158 i) प्रथम गृह प्रकरण गाथा - 76 ते 158	

Reference Books -

1. Thakkur Feru Granthavali, Bhanwar Lal Naahta, Ahinsa, Vaishali
2. Vatthusar Pagaran, Thakkur Feru, Bhagwandas
3. Rayan Parikkha, Thakkur Feru

**PUNYASHLOK AHILYADEVJI HOLKAR SOLAPUR UNIVERSITY,
SOLAPUR**

School of Languages and Literature

PRAKRIT* M.A. Part – II [SEM-IV] NEP* w.e.f. 2024-25

Discipline Specific Elective

DSE 4.2: Prakrit Katha Sahitya & 'Vasudevahindi'

प्राकृत कथा साहित्य व 'वसुदेवहिंदी'

Max. Mark: 100

Total Lectures: 60 hrs.

Unit No.	Development of Story Literature कथा साहित्य परंपरेचा विकास	Lectures : 15
	I) Story Literature: Historical Background and Development II) Story Literature: Subject, Style and Impact I) कथा साहित्य: ऐतिहासिक पार्श्वभूमी, विकास II) कथा साहित्य: विषयवस्तू, शैली, प्रभाव	
Unit No. 2	Introduction of Prakrit Fiction (Story) कथा साहित्याचा परिचय	Lectures : 15
	I) Prakrit Story Literature : Introduction I) प्राकृत कथा साहित्य: परिचय II) Classification of Stories II) कथेचे वर्गीकरण: विविध मते व दृष्टिकोणानुसार	
Unit No. 3	'Vasudevahindi' वसुदेव हिंदी	Lectures : 15
	I) Vasudevahindi: Introduction II) Linguistic and Literary Characteristics, Introduction and Subject I) वसुदेवहिंदी' रचना: परिचय II) भाषिक व साहित्यिक वैशिष्ट्ये, कथा व विषयवस्तू परिचय	
Unit No. 4	Vasudevahindi Selected Stories वसुदेवहिंदी : निवडक कथावस्तू	Lectures : 15
	I) Neeljasa Lambhak: Original Text II) Lord Rishabhadeva: Introduction of Life Story and Short story I) नीलजसा लंभक: मूळ पाठ : वाचन, भाषांतर व भावार्थ II) भ. ऋषभदेव जीवन परिचय, कथा व लघु कथांचा संक्षिप्त परिचय	

Reference Books:

1. Jain Sahitya Ka Bruhat Itihas, Parshwanath Vidyashram Shodh Sansthan, Varanasi.
2. Jain katha Sahitya ki Vikas Yatra, Devendra Muni,
3. Vasudevahindi, Ed. Ranjan Suridev, Delhi Publication House, Delhi
4. Prakrit Sahitya Ka Itihas, Dr. Jagadishchandra Jain, Choukhamba Publications, Varanasi
5. Prakrit Sahitya aur Bhartiya Paramparaye, Prof. Radhavallabh Tripathi, CSU, Delhi
6. Jain katha Sahitya, Dr. J.C. Jain, Prakrit Bharti Academy, Jaipur

**PUNYASHLOK AHILYADEVJI HOLKAR SOLAPUR UNIVERSITY,
SOLAPUR**

School of Languages and Literature

PRAKRIT* M.A. Part – II [SEM-IV] NEP* w.e.f. 2024-25

Discipline Specific Elective

DSE 4.3: Sanmati Sutra

'सन्मती सूत्र'

Max. Mark: 100

Total Lectures: 60 hrs.

Unit No. 1	Development of Indian Law 'भारतीय न्याय शास्त्राचा विकास	Lectures : 15
	i) Development and Succession of Indian Law ii) Development of Indian Law i) भारतीय न्याय साहित्याचा विकास - परंपरा ii) भारतीय न्याय साहित्य विषयक विविध मते	
Unit No. 2	Literature of Indian Law भारतीय न्याय शास्त्र साहित्य	Lectures : 15
	i) Ancient Thinker and Author of Indian Law ii) Introduction to Law of Prakrit Literature i) प्राचीन भारतीय न्याय साहित्य रचनाकार ii) प्राकृत न्याय साहित्य शास्त्र रचनांचा परिचय	
Unit No.3	Sanmati Sutra 'सन्मती सूत्र'	Lectures : 15
	i) Prakrit Text i) मूळगाथा 01 – 100	
Unit No.4	Sanmati Sutra 'सन्मती सूत्र'	Lectures : 15
	i) Prakrit Text i) मूळगाथा 101 -167	

Reference Books -

1. Jain Nyay, Siddhant. Kailashchandra Shatri, Bharatiya Jnanpith, Delhi
2. Jain Darshan Mein Nayavaad, Dr. Sukhnandan Jain, Bharatiya Jnanpith, Delhi
3. Jain Tatwamimasa, Pandit Fulchand Ji, Mahaveer, Karanja
4. Sanmatisutra, Achara Siddhasen, Dr.Devendra Shastri,Bharatiya Jnanpith, Delhi
5. Saptabhangi Tarangini, Vimaldas, Dr. S.C. Jain, Bharatiya Jnanpith, Delhi
6. Tribhangi-Sar, Taaranswami,
7. Jain Dharm Ka Astitwavadi Chintan, Dr. PradyumnAnang, Bharatiya Jnanpith, Delhi
8. Anekantvaad aur Paschatya Vyavhariktavaad, Rajendra Singh, Parshavanth VidyapeethVRN
9. Bhartiya Darshan mein Aatma evam parmatma, Dr. Veersagar jain,Bharatiya Jnanpith, Delhi

**PUNYASHLOK AHILYADEVJI HOLKAR SOLAPUR UNIVERSITY,
SOLAPUR**

School of Languages and Literature

PRAKRIT* M.A. Part - II [SEM-IV] NEP* w.e.f. 2024-25

Discipline Specific Elective

DSE 4.4: Prakrit Charitra Kavya and Paumchariyam

प्राकृत चरित काव्य व 'पउमचरियं'

Max. Mark: 100

Total Lectures: 60 hrs.

Unit No. 1	Origin of Prakrit biographical poetry 'प्राकृत चरित काव्यांचा विकास	Lectures : 15
	i) Prakrit biographical Poetry : Origin ii) Prakrit biographical Poetry : Development	i) प्राकृत चरित काव्य : उद्गम ii) प्राकृत चरित काव्य : विकास
Unit No. 2	Impact of Biographical Prakrit Poetry प्राकृत चरित काव्यांचा साहित्यिक प्रभाव	Lectures : 15
	i) Literary Contri. of Prakrit Bio Poetry ii) Social Contribution	i) प्राकृत चरित काव्यांचे साहित्यिक योगदान ii) सामाजिक योगदान
Unit No.3	Introduction of Biographical Prakrit Poetry प्राकृत चरित काव्य रचनांचा परिचय	Lectures : 15
	i) Intro. of Prakrit Biographical Poet ii) Intro of Prakrit Biographical Poetry and characteristic i) प्राकृत चरित रचनाकार यांचा परिचय ii) विविध प्राकृत चरित रचनांचा परिचय व वैशिष्ट्ये	
Unit No.4	Biographical Poetry - 'Paumchariyam' चरित काव्य - 'पउमचरियं'	Lectures : 15
	i) Intro of Vimalsuri, Lit and Characteristic ii) Selected Text - First Sarga i) आ. विमलसूरी परिचय व साहित्य, वैशिष्ट्ये ii) निवडक गाथा - प्रथम सर्ग	

Reference Books -

1. Paumchariyam, Vimalsuri, Prakrit Text Society, Ahmedabad
2. Prakrit Bhasha Aur Sahitya Ka Aalochnatmak Itihas : Dr. N.C. Shastri, TaraPub. Varanasi
3. Prakrit Sahityacha Itihas, G.V.Tagare : MVGNM : Nagpur
4. Prakrit Bhashaonka Vyakaran , Dr. Pischel, Trans.by Dr. Hemchandra Joshi
5. History of Indian Literature, Maurice Winternitz, MLBD Delhi

**PUNYASHLOK AHILYADEVII HOLKAR SOLAPUR UNIVERSITY,
SOLAPUR**

School of Languages and Literature

PRAKRIT* M.A. Part – II [SEM-IV] NEP* w.e.f. 2024-25

Discipline Specific Elective

DSE 4.5 Dasveyaliyasutta

दसवेयालियसुत्त

Max. Mark: 100

Total Lectures: 60 hrs.

Unit No. 1	introduction to ‘Dasveyaliyasutta’ ‘दसवेयालियसुत्त’ रचनेचा परिचय	Lectures : 15
	i) Intro. to Dasveyaliyasutta i) दसवेयालियसुत्त: परिचय & विषयवस्तू ii) Dasveyaliyasutta : Characteristics ii) दसवेयालियसुत्त : वैशिष्ट्ये	
Unit No. 2	Dasveyaliyasutta दसवेयालियसुत्त	Lectures : 15
	i) Dasveyaliyasutta: Introduction to Various Chapter ii) Dasveyaliyasutta: Spiritual Significance i) दसवेयालियसुत्त : विविध अध्ययन यांचा परिचय ii) दसवेयालियसुत्त : आध्यात्मिक महत्त्व	
Unit No.3	Dasveyaliyasutta : A study of the original text दसवेयालियसुत्त : मूळ पाठ अध्ययन	Lectures : 15
	i) Prakrit Text - Chapter First i) मूळ पाठ - अध्याय प्रथम ii) Prakrit Text - Chapter Second ii) मूळ पाठ - अध्याय द्वितीय	
Unit No.4	Dasveyaliyasutta : A study of the original text दसवेयालियसुत्त : मूळ पाठ अध्ययन	Lectures : 15
	i) Prakrit Text - Chapter Third i) मूळपाठ : अध्याय तृतीय ii) Prakrit Text - Chapter Fourth & Fifth ii) मूळ पाठ : अध्याय चतुर्थ-पंचम	

Reference Books –

1. Dasveyaliyasutta, Surat Prakashan
2. Sanmatisutra, Achara Siddhasen, Dr.Devendra Shastri,Bharatiya Jnanpith, Delhi
3. Introduction to Ardhamagdhi, Dr. Ghatge, Sanmati Teerth, Pune
4. Ardhamagdhi Prakrit Sahitya ka Itihas, Prof. V. Choudhari, Dr. Manju Bala, RIPJA, Vaishali (Bihar)
5. Prachin Ardhamagdhi ki Khoj mein, K.R. Chandra, Prakrit Jain Vidya vikas Fund, Ahmedabad
6. Guru Paramapra se prapt Digambar Jain aagam, Dr. M.D.Vasantraj,Varni Jain Sansthan,Varanasi
7. Ang Sahitya: Manan evam Mimasa, Ed.by Prof. Sagaramal Jain, Aagam, Ahinsa Prakrit, Udaipur
8. Prakirnak Sahitya: Manan evam Mimasa, Ed. Prof. Sagaramal Jain, Aagam, Ahinsa Prakrit, Udaipur

**PUNYASHLOK AHILYADEVII HOLKAR SOLAPUR UNIVERSITY,
SOLAPUR**

School of Languages and Literature

PRAKRIT* M.A. Part – II [SEM-IV] NEP* w.e.f. 2024-25

Discipline Specific Elective

DSE 4.6: 'Mahakavi Raedhu' and His Literature

'महाकवी रडधू' यांचे साहित्य

Max. Mark: 100

Total Lectures: 60 hrs.

Unit No. 1	Introduction of Mahakavi Raedhu 'महाकवी रडधू' यांचा परिचय	Lectures : 15
	i) Life of Mahakavi Raedhu i) 'महाकवी रडधू' यांचे जीवन ii) Cont. of Mahakavi Raedhu to Apbhransh ii) 'महाकवी रडधू' यांचे अपभ्रंश भाषेस योगदान	
Unit No. 2	Literature of Mahakavi Raedhu 'रडधू' यांचे साहित्य	Lectures : 15
	i) Intro to Mahakavi Raedhu's Lit i) 'महाकवी रडधू' यांच्या रचनांचा परिचय ii) Mahakavi Raedhu ii) साहित्यिक वैशिष्ट्ये	
Unit No.3	'Sukosalchariu' सुकोसलचरिउ	Lectures : 15
	i) Introduction to 'Sukosalchariu' i) परिचय व विषयवस्तू ii) Characteristics ii) वैशिष्ट्ये	
Unit No.4	'Sukosalchariu' सुकोसलचरिउ	Lectures : 15
	i) First Kadavak i) प्रथम कडवक	

Reference Books -

1. Prakrit Bhasha Aur Sahitya Ka Aalochnatmak Itihas: Dr. N.C. Shastri, Tara Publication Varanasi
2. Sukosalchariu', Dr. Rajaram Jain, RIPJA, Vaishali
3. Apabhransh Sahitya, Dr. Harivansh Kochhad,
4. Raedhu Sahitya ka Aalochnatmak Parisheelan, Dr. Rajaram Jain, Ahinsa Vaishali

**PUNYASHLOK AHILYADEVJI HOLKAR SOLAPUR UNIVERSITY,
SOLAPUR**

School of Languages and Literature

PRAKRIT* M.A. Part – II [SEM-IV] NEP* w.e.f. 2024-25

Discipline Specific Elective

DSE 4.7: Prakrit Achar Sahitya and Niyamsar

प्राकृत आचार साहित्य आणि 'नियमसार'

Max. Mark: 100

Total Lectures: 60 hrs.

Unit No. 1	Introduction of Prakrit achar Sahitya 'प्राकृत आचार साहित्याचा परिचय	Lectures : 15
	i) ArdhaMagadhi Prakrit achar Sahitya i) अर्धमागधी आचार साहित्य ii) Shaurseni Prakrit achar Sahitya ii) शौरसेनी प्राकृत आचार साहित्य	
Unit No. 2	Impact of Prakrit achar Sahitya प्राकृत आचार साहित्य रचनांचा प्रभाव	Lectures : 15
	i) Characteristic of Prakrit achar Sahitya i) प्राकृत आचार साहित्याची वैशिष्ट्ये ii) Characteristic of Jain Achar ii) जैन आचाराची वैशिष्ट्ये	
Unit No.3	Introduction of Niyamsar नियमसार ग्रंथाचा परिचय	Lectures : 15
	i) Niyamsar : Subject i) नियमसार ग्रंथ : विषयवस्तू ii) Niyamsar : Characteristics : Linguistic spiritual and theoretical qualities ii) नियमसार ग्रंथ : भाषिक आध्यात्मिक व सैद्धांतिक वैशिष्ट्ये	
Unit No.4	Niyamsar 'नियमसार'	Lectures : 15
	i) Niyamsar - Gatha 01-50 A study of the original Gathas i) 'नियमसार' गाथा 01-50 मूळ गाथांचे अध्ययन ii) Niyamsar - Gatha 51-100 A study of the original Gathas ii) 'नियमसार' गाथा 51-100 मूळ गाथांचे अध्ययन	

Reference Books -

1. Prakrit Bhasha Aur Sahitya Ka Aalochnatmak Itihas : Dr. N.C. Shastri, Tara Publication Varanasi
2. Kundakunda Prabhrat sangraha, Dr Kailash Chandra Shastri,
3. Niyamsar, Acharya Kundakund, JSSS, Solapur
4. Kundakunda Ke Pratinidhi aagam Granth, Dr. Vishwanath Choudhary, Ahinsa Vaishali
5. Jain Achar ka Samikshatmak Adhyayan, kumar Shivshankar, Ahinsa Vaishali
6. Psychological analysis of Karma,

**PUNYASHLOK AHILYADEVJI HOLKAR SOLAPUR UNIVERSITY,
SOLAPUR**

School of Languages and Literature

PRAKRIT* M.A. Part – II [SEM-IV] NEP* w.e.f. 2024-25

Discipline Specific Elective

DSE 4.8 Prakrit Lakshnik Sahitya (Jyotish, Lakshan, Ratna Shastra)

प्राकृत लाक्षणिक साहित्य (ज्योतिष, लक्षण, रत्नशास्त्र)

Max. Mark: 100

Total Lectures: 60 hrs.

Unit No. 1	Introduction of Lakshnik Sahitya 'लाक्षणिक साहित्याचा परिचय	Lectures : 15
	i) Introduction of Lakshnik Sahitya i) लाक्षणिक साहित्याचा परिचय ii) Characteristics of Various Books ii) विविध रचनांचा परिचय	
Unit No. 2	Literary Book of Astrology ज्योतिष विषयक साहित्य	Lectures : 15
	i) Joeeyasar i) जोइयसार ii) Joeskarandag ii) जोइसकरंडग	
Unit No.3	Lakshan Sahitya लाक्षणिक साहित्य	Lectures : 15
	i) Karlakkhan i) करलकखण ii) Rittha Samuccaya ii) रिट्टसमुच्चय	
Unit No.4	Prakrit Literature of Gemology रत्नपरीक्षण विषयक साहित्य	Lectures : 15
	i) Rayanparikkha i) रयणपरिक्खा	

Reference Books -

1. Joeeyasar,
2. Joeskarandag,
3. Karlakkhan,
4. Rittha Samuccaya,
5. Rayan Parikkha, Thakkur Feru
6. Thakkur Feru Granthavali, Bhanwar Lal Naahta, Ahinsa Vaishali
7. Vatthusar Pagaran, Thakkur Feru

**PUNYASHLOK AHILYADEVJI HOLKAR SOLAPUR UNIVERSITY,
SOLAPUR**

School of Languages and Literature

**PRAKRIT* M.A. Part – II [SEM-IV] NEP* w.e.f. 2024-25
Mandatory Paper**

RP 4.1: Prakrit Major Research Project प्राकृत बृहत संशोधन प्रकल्प

Max. Mark: 150

Total Guidance: 60 hrs.

सदर पत्रिके अंतर्गत विद्यार्थ्यांने या सत्रात एक संशोधन प्रबंध सादर करायचा आहे.

अ. संशोधन प्रबंधाची मांडणी अ. उपोद्घात

१. शीर्षक	२. प्रास्ताविक
३. विषय निवडीमागील भूमिका	४. संशोधन गृहितके
५. संशोधन उद्दिष्टे	६. संशोधनाची व्याप्ती आणि मर्यादा
७. पूर्वाभ्यास/उपलब्ध अभ्यास साहित्याचा परामर्श	८. संशोधनाचे पद्धतीशास्त्र

ब. शोधप्रबंधाची प्रकरण रचना

मार्गदर्शक यांच्या सोबत चर्चा करून प्रकरण यांची विभागणी व विषयाची मांडणी करावी.

क. उपसंहार संशोधन प्रकल्प मध्ये आलेल्या संदर्भांच्या सहाय्याने विश्लेषण व चिकित्सा करून निष्कर्ष यांची मुद्देसूद मांडणी करावी.

ड. परिशिष्ट - साधन ग्रंथसूची, संदर्भ ग्रंथसूची

शोधप्रबंध लेखनाचे नियम -

१. विभागातील मार्गदर्शक प्राध्यापकांच्या सल्ल्याने व संमतीने शोधप्रबंधाचा अभ्यासविषय निश्चित केलेला असावा.
२. प्रथम पृष्ठावर संबंधित मार्गदर्शक, विभागप्रमुख आणि संचालक/प्राचार्य यांचे विवरण व अंतिम पृष्ठावर स्वाक्षरी असावी. तसेच प्रतिज्ञा पत्र व ऋण निर्देश पत्र देखील जोडलेले असावे. योग्य तेथे संदर्भ देणे
३. संशोधन लेखन तंत्राचे पालन केलेले असावे.
४. शोधप्रबंध किमान ४० ते ५० पृष्ठांचा असावा.
५. शोधप्रबंध टंकलिखित-युनिकोड फॉन्टमध्ये असावा.
६. सत्र समाप्तीपूर्वी शोधप्रबंध जमा करणे आवश्यक .

संदर्भ ग्रंथ - १. निवडलेल्या विषयानुसार संदर्भ-शोध ग्रंथ व संशोधन प्रबंध ही साधने वापरावीत.

२. कोश ग्रंथ यांचा देखील वापर आवश्यक